

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЮТАЗИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Гоголя, д.1, с.Акбаш, 423958

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ АКБАШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Гоголь урамы, 1 йорт, Акбаш авылы, 423958

Тел./факс: (85593) 4-14-34, e-mail: Akbash.Utz@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ 14

КАРАР

«30» декабрь 2016 ел

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Акбаш авыл жирлегенен
2016-2020 елларга
социаль-икътисадый үсеш
планын раслау турында

Татарстан Республикасы Президентының
2015 елның 16 ноябрэндәге ПР-373 санлы күрсәтмәсенә ярашлы рәвештә,
2020 елга кадәр чорга Татарстан Республикасының Социаль-икътисадый
үсеш стратегиясен гамәлгә ашыру кысаларында,
2003 елның 6 октябрэндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында»гы
№ 131-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә,
карап бирәм:

1. 2016-2020 елларга Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеген социаль-икътисадый
үстерү планын расларга
2. Әлеге карарны Акбаш авылы, Мәктәп урамы, 17 нче йорт адресы буенча
урнашкан махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм веб-адрес
буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми
порталында» урнаштыру юлы белән игълан итәргә.: <http://pravo.tatarstan.ru> -
Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация
челтәрендә веб-адрес буенча урнаштырылган: www.yutaza.tatar.ru.

4. Әлеге карарның үтәлешен үз контролемдә
тотам.

Акбаш авыл жирлеге башлыгы:

И. М. Миңнеханов

Башк. Әхмәтова Ф. Р.
885593 4-14-34

**АКБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Татарстан Республикасы

**Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегенең 2016-2021
елларга һәм 2030 елга кадәрге чорга социаль-икътисадый үсеш
планы**

2016 ел

Эчтәлек

1. Гомуми нигезләмәләр	4
2. Акбаш авыл жирлегенең социаль-икътисади хәле характеристикасы	4
3. АСП социаль-икътисады үсешенең төп проблемалары	8
4. АСПны социаль-икътисады үстерү проблемаларын хәл итү буенча чаралар планы	10

1. Гомуми нигезлэмэләр

Акбаш авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеш планы (алга таба – План) Татарстан Республикасы Президентының 2015 елның 16 ноябрәндәге ПР-373 номерлы күрсәтмәсе нигезендә, 2030 елга кадәр чорга Татарстан Республикасының Социаль-икътисади үсеш стратегиясен гамәлгә ашыру кысаларында, шулай ук 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр чорга Ютазы муниципаль районының социаль-икътисади үсеш стратегиясен (алга таба – ЮМР стратегиясе) әзерләү максатларында эшләнә. План эшләнә торган чор ЮМР стратегиясендә билгеләнгән.

Илдә һәм республикада социаль-икътисади һәм ижтимагый-сәяси процессларның билгесезлегенең югары дәрәжәдә булуын исәпкә алып, чараларның төп өлеше 2016-2017 еллар чорына тупланган. Алга таба узган чорда чараларны үтәү нәтижәләре, шулай ук ЮМР стратегиясен гамәлгә ашыру нәтижәләре нигезендә киләсе чорга чаралар исемлегә тәгаенләнәчәк.

Чаралар исемлегендә эшләрне башкару вакыты, жаваплылык үзәкләре һәм чараларны гамәлгә ашыру барышында, шулай ук жирле һәм республика бюджетларының мөмкинлекләреннән чыгып, төзәтмәләр кертергә мөмкин булган финанс ресурсларының планлаштырылган күләмнәре турында мәгълүмат бар.

2. Акбаш авыл жирлегенең социаль-икътисади хәле характеристикасы

Жирлекнең мәйданы 6.719 мең га тәшкил итә. Төзелгән территорияләр тәшкил итә 85.5 га авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең мәйданы – 5700 га., шуның 4500 гектарын сөрүлек жирләре били (79%).

Акбаш авыл жирлегенең гомуми саны 465 кеше тәшкил итә, шуларның 281е – эшкә яраклы, 265 е – икътисади актив, 3 яшькә кадәр – 20 кеше, 3-7 яшьтән - 21 кеше, 7-17 яшьлек – 37 кеше, 55 яшькә кадәр хатын – кызлар-155, 60 яшькә кадәр ир-атлар-194.

Акбаш авыл жирлеге күпмилләтле, анда 454 кеше татарлар, 5 кеше руслар, тажиклар, чувашлар һ. б. яши. Санап үтелгән торак пунктлар буенча халык саны 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче Таблица

2016 елның 1 гыйнварына халык саны

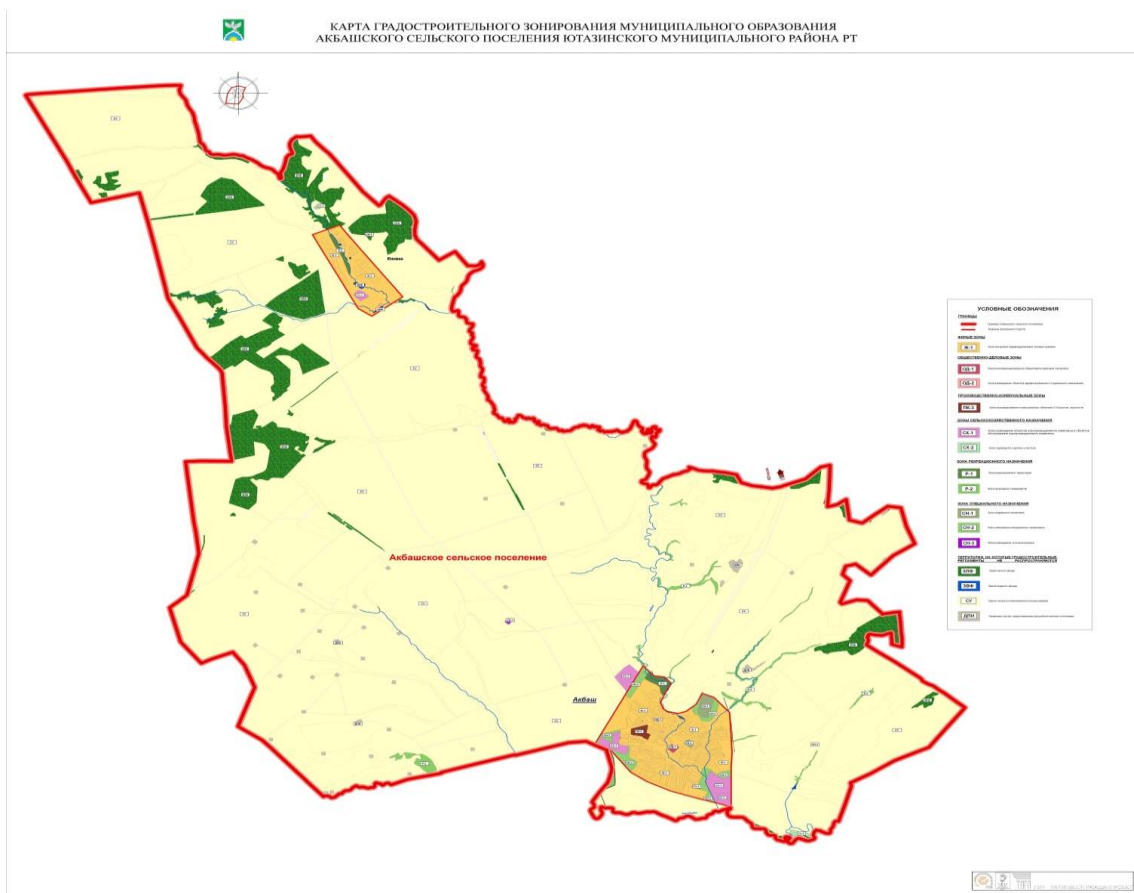
№	Торак пунктларның исеме	Халык саны, кеше	шул исәптән		
			татарлар	руслар	башкалар
1	Акбаш авылы	456	446	4	6
2	Янәй авылы	9	8	1	0
Барлығы		465	454	5	6

2 нче Таблица

Демографик күрсәткечләр

Күрсәткеч исеме	2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел
Даими халык саны (ел башына) - барлығы:	472	472	466	465	465
Бер ел эчендә вафатлар саны	7	8	3	6	4
Бер ел эчендә вафатлар саны	4	4	11	9	6
Халыкның табигый үсеше(+), кимү (-)	+3	+4	-8	-3	-2
Бер ел эчендә килү саны	3	2	10	6	5
Ел эчендә вакыйгалар саны	6	12	1	3	3
Миграцион үсеш (+), халыкның кимүе (-) 1)	-3	-10	+9	+3	+2
Туучылар саны-1000 кеше.,%	15	17	6	13	8
Үлүчеләр саны-1000 кеше.,%	8	8	23	19	13
Табигый үсеш (кимү), 1000 кешегә	+7	+9	-17	-6	-5

Акбаш авыл җирлегенә (алга таба – АСП) 2 торак пункттан тора, аларның территорияль урнашуы 1 рәсемдә күрсәтелгән.

1 рәсем. АСП һәм аның торак пунктларының территориаль урнашуы

Төбәк әһәмиятендәге юлларның гомуми озынлыгы - 16 км, жирле әһәмияттәге юлларның гомуми озынлыгы-204,409 км. Акбаш авылының урам-юл челтәре озынлыгы 5.77 км тәшкит итә. Еновка авылында-1.9 км. Жирлекнең урам-юл челтәрләренә гомуми озынлыгы-7.67 км.

Жирлекнең административ үзәгеннән Ютазы муниципаль районына кадәр – Урыссу ш. т. б. 25 км ераклыкта урнашкан.

Авил жирлеге икътисадының төп тармагы-авыл хужалыгы. Авил жирлеге түбәндәге авыл хужалыгы оешмалары тарафыннан тәкъдим ителгән:

- "Тимербаев А.Г.» КФХ
- «Гайнетдинов Р. Х.» КФХ
- "Хәйретдинов Р. Г.» КФХ

Аларга 5,7 мең гектардан артык авыл хужалыгы жирләре беркетелгән 150 баш мөгезле эре терлек һәм 50 баш сарык бар. Эшкә жигелмәгән егәрлекләр, шул исәптән жир, АСП ЮМР юк.

Авил хужалыгы терлекчелек тармагына - сөт-ит терлекчелегенә, сабан бодае, көзгә арыш, арпа, солы игелә.

Жирлек территориясендә 228 шәхси ярдәмче хужалык бар, аларга 209 баш мөгезле эре терлек, шул исәптән 82 баш савым сыеры беркетелгән.

Сәүдә өлкәсе жирлектә 3 стационар сәүдә кибете бар.

Акбаш авыл жирлегендә 22 бала укый торган гомуми белем бирү мәктәбе бар. Балалар бер сменада 1-9 нчы сыйныфларда белем ала. Ютазы авылында урнашкан база мәктәпләрендә 10 һәм 11 сыйныфларда укуларын давам итәргә теләүчеләр бар. Укучыларны база мәктәбенә 2 торак пункттан мәктәп автобусында йөртәләр. 1 балалар бакчасы эшли, анда 12 бала йөри. 22 балаөстәмә белем бирү белән тәэмин ителгән.

Акбаш авылында урнашкан бер фельдшер-акушерлык пункты жирлек халкына дөвалау-профилактика ярдәме күрсәтә. Фельдшер-акушерлык пунктында бер белгеч эшли.

Жирлек территориясендә 1 авыл мәдәният йорты бар, анда 2 белгеч эшли. Авыл мәдәният йорты базасында 4 үзешчән ижат коллективы эшли, аларның 1се "Халык" исеменә ия. Ел саен районның клуб учреждениеләрендә 50дән артык мәдәни-массакуләм чара үткәрелә. Жирлектә 1 китапханә бар. Китапханәләргә хезмәт күрсәтү зонасына 2 торак пункт керә. Китапханәләр фонды 8098 данә китап тәшкил итә.

Акбаш авыл жирлегендә төрле категорияләрне физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән халыкны сәламәтләндерү игътибардан читтә калмый.

Жирлектә мәктәп базасында спорт залы эшли.

Жирлектә ике спорт төре үстерелә. Иң нәтижәле һәм планлы рәвештә чаңгы ярышлары һәм волейбол үсеш ала. Яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт өлкәсендәге сәясәт авыл жирлеге башлыгы эшчәнлегендә мөһим юнәлеш булып тора. Физик культура һәм спортны үстерүгә юнәлдерелгән чаралар ел саен физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкны колачлый.

3 нче Таблица

АСП социаль инфраструктурасы характеристикасы

№	Керем	Саны
1	Мәгариф учреждениеләре (мәктәпләр)	1
2	Мәдәният йортлары һәм авыл клублары	1
3	Балалар мәктәпкәчә учреждениеләре	1
4	ФАП;	1
5	Спорт корылмалары	1
6	Китапханә	1

АСПның бюджет тээмин ителеше 100 процент тәшкил итә, чөнки республика дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләр бюджетлары балансланган. Шунуң белән бергә, АСП бюджетында үз салымнарының нибары 106 проценты гына.

**Акбаш авыл жирлеге буенча
консолидациялэнгән бюджетның үтәлеше динамикасы
4 нче Таблица**

Керем	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча фактик әһәмият				
		2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел
Керемнәр	мең сум	2089,3	1380,2	1852,8	3334,1	2849,9
Чыгымнар	мең сум	2106,2	1465,9	1774,3	3248,9	2793,8

**5 нче Таблица
Акбаш авыл жирлеге башлыгы 2010-2015 елларга
үз-үзен тээмин итү динамикасы**

Керем	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча фактик әһәмият					
		2010 ел	2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел
Керемнәрнең гомуми күләмендә салым һәм салым булмаган керемнәр өлеше	%	28,30	10,03	31,29	32,17	31,86	24,45

2015 елда бюджетның чыгым өлеше 2014 ел белән чагыштырганда 1,4% ка кимегән һәм 455,1 мең сум тәшкил иткән.

3. АСП социаль-икътисадый үсешенә төп проблемалары

Төп проблемалар исемлеге һәм аларның әһәмиятлелеген бәяләү 6 нчы таблицада.

**6 нче Таблица
АСПның төп проблемалары**

№	Проблеманың исеме	Әһәмиятен проблеманың ун баллы шкала буенча
1	Эшкә яраклы халык китү	5
2	Туучылар саны кимү	5
3	Югары үлүчеләр саны	4
4	Торак белән тәэмин ителешнең түбән дәрәжәсе	3
5	Керемнәрнең, шул исәптән хезмәт хакының түбән дәрәжәсе	8
6	Эш урыннары булмау	5
7	Шәхси ярдәмче хужалыклар житештергән продукциянең сатып алу бәясе жирле фермерлар тарафыннан да түбән. Продукция сатуда СП ЮМР берләштерелгән позициясе булмау	8
8	Шәхси ярдәмче хужалыкларның активлыгы түбән дәрәжәдә	7
9	Кадрлар житмәү	2
10	Авыл клубларының житәрлек дәрәжәдә тәэмин ителмәве	0
11	Пенсияләрнең түбән дәрәжәсе	5
12	Каты өслекле юллар житәрлек булмау	2
13	Инженерлык һәм социаль инфраструктураның тузуы	3
14	Авыл жирлеге торак пунктларының генераль планы булмау	8
15	Ваклап сату күләмнәренең кимүе, продукциянең житәрлек ассортименты һәм кибетләрнең техник жиһазланышы начар түгел	2

4. АСПНЫ социаль-икътисадый үстерү проблемаларын хэл итү буенча чаралар планы

Югарыда күрсәтелгән проблемаларны хэл итү буенча чаралар планы 7 нче таблицада күрсәтелгән.

7 нче Таблица

Чаралар планы

№	Чараның исеме	Үтәү вакыты	Жаваплы башкаручылар	Ресурслар белән тәэмин итү
1	Халыкның сәламәтлеген саклауга һәм авырулар үсешен киметүгә ярдәм итә торган үз-үзеңне тоту модельләрен формалаштыру	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге, ТР ЮМР Башкарма комитеты, "Урыссу РҮХ" ДАСУ	-
2	Жирлекнең авыл хужалыгы предприятелиерендә күчмә профессиональ караулар оештыру һәм үткәрүдә ярдәм күрсәтү	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге, ТР ЮМР Башкарма комитеты, "Урыссу РҮХ" ДАСУ	-
3	Акбаш авыл жирлеге халкын диспансерлаштыру үткәрергә	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге, ТР ЮМР Башкарма комитеты, "Урыссу РҮХ" ДАСУ	-
4	Профилактик, яшьләр акцияләре, түгәрәк өстәлләр, очрашулар, семинарлар үткәрү, яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивациясен арттыру максатыннан	ел саен	Акбаш авыл жирлеге, ТР ЮМР Башкарма комитеты, "Урыссу РҮХ" ДАССО, ЮМР мәгариф бүлеге, яшьләр һәм спорт бүлеге	-
5	Дәүләт алкоголь инспекциясе, Эчке эшләр бүлеге, инспекция хезмәткәрләре белән берлектә легаль булмаган хәмер сату очраklarын ачыклау буенча айлык рейдлар үткәрүгә ярдәм күрсәтү	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге башлыгы, ТР ЮМР Башкарма комитеты, Дәүләт алкоголь инспекциясе (киләшү буенча), РОВД	-
6	Торак төзелеше өчен жир кишәрлекләренә	2016-2021	Акбаш авыл жирлеге башлыгы, ТР ЮМР	

	ихтыяжны тээмин итү	еллар.	Башкарма комитеты, ТР Төзелеш министрлыгы (килешү буенча)	
7	Бозылган жирлэргә рекультивация уздыру	2016-2021 еллар	Акбаш авыл жирлеге, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты	
8	Житештерү мәйданнарының реестрын инвентаризацияләү һәм формалаштыру, шул исәптән жир кишәрлекләре дә	даими	Акбаш авыл жирлеге башлыгы, ТР ЖҺММП ЮМР	-
9	Гражданның үзара салымы һәм юл фонды программасында катнашу хисабына автомобиль юлларының торышын яхшыртырга	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге башлыгы, ТР ЮМР Башкарма комитеты, ТР Төзелеш министрлыгы (килешү буенча)	-
10	Территорияләргә яшелләндрү юлы белән экологиягә тискәре йогынтыны киметү	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге башлыгы, Татарстан Республикасы ЮМР Башкарма комитеты, авыл хужалыгы берләшмәләре	-
11	Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү буенча республика программаларында катнашу һәм үз бизнес- идеяләрен тормышка ашыру өчен «Эшкуарлык фабрикасы» бизнес- проектында яшь (яшь) эшкуарларның катнашуы инициативасы	2016-2021 еллар.	Акбаш авыл жирлеге башлыгы, ТР ЮМР Башкарма комитеты, ТР Икътисад министрлыгы (килешү буенча)	-
12	Яшь белгечләргә авылда үтемле торак белән тээмин итү өчен дәүләт программаларында катнашуны башлап жибәрергә	2017-2020	АСП башлыгы, ЮМР Башкарма комитеты, ТР Төзелеш, архитектура һәм ТКХ министрлыгы	-
13	Шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерү программасын гамәлгә ашыру, барлык этапларда да ярдәм күрсәтү өчен шартлар тудыру	2017-2018 еллар.	АСП башлыгы, ТР ЮМР Башкарма комитеты	

14	ЮМР продукциясен сату буенча бердәм оператор булдыру буенча тәкъдимнәр әзерләү	2017 ел.	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты	-
15	Эшкә яраклы халык арасында кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү турында хәбәрдарлык, шулай ук АСП яки ЮМР территориясендә үз бизнесын булдыру белән кызыксыну турында сораптыру үткәрү	2017 ел.	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты житәкчесе УСХиП ЮМР	-
16	АСП товарларының төп төркемнәре буенча базар сыешлыгын анализлау	2017 ел.	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты	
17	Халыкның финанс грамоталылыгын арттыру кысаларында тормышка ашырыла торган чараларда халыкның катнашуын тәмин итү	2017-2020 еллар	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты	
18	Казан шәһәренең ЮМР РҮХ һәм медицина оешмаларының белгечләре тарафыннан халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен күчмә кабул итүләр һәм консультацияләр үткәрү турында тәкъдимнәр әзерләү	2017-2020 еллар	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты житәкчесе УСХиП ЮМР	
19	Шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерүдә актив катнашуга пенсионерларны жәлеп итү механизмнарын әзерләү һәм тәкъдимнәр әзерләү	2017-2020 еллар	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты	
20	«Лизинг-Грант» программасында крестьян-фермер хужалыклары, гаилә фермалары һәм шәхси ярдәмче хужалыклар катнашуны башлап жибәрергә,	2016-2021 еллар.	АСП башлығы, ТР ЮМР башкарма комитеты, УСХиП һәм ЮМР (киләшү буенча), ЮМР ИК, ЮМР халык мәшгульлеге үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы	-

			(килешү буенча)	
21	Яңа фермалар төзү юлы белән эре мөгезле терлекләр санын арттыру	2016-2019 еллар	АСП башлығы, ТР ЮМР башкарма комитеты, УСХиП һәм ЮМР (килешү буенча), ЮМР ИК, ЮМР халык мәшгульлеге үзәге ДБУ (килешү буенча), ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (килешү буенча)	
22	Авылда эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, КФХ, шәхси эшмәкәр, гаилә фермалары булдыруда ярдәм күрсәтү, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм биналарны рәсмиләштергәндә дә	2016-2021 еллар.	АСП башлығы, ТР ЮМР башкарма комитеты, УСХиП һәм ЮМР (килешү буенча), ЮМР ИК, ЮМР халык мәшгульлеге үзәге ДБУ (килешү буенча), ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (килешү буенча)	
23	Авыл хужалыгы техникасы паркын яңарту	2016-2021 еллар.	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты, УСХиП, ЮМР (килешү буенча), авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (килешү буенча) районның авыл хужалыгы предприятиеләре	
24	Туфракның уңдырышлылығын арттыру: - өче туфракларны известьлау - минераль һәм органик ашламалар керту ; - чәчү әйләнешен чиратлаштыру	2016-2021 еллар.	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты, УСХиП, ЮМР (килешү буенча), авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (килешү буенча)	
25	Игенчелектә югары маржиналь культуралар керту юлы белән терлекчелек һәм	2016-2021 еллар.	АСП башлығы, ТР ЮМР Башкарма комитеты, УСХиП, ЮМР (килешү	

	үсемлекчелекне үстерү		буенча), авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (килешү буенча)	
26	Элиталы орлыклар чәчелгән жир участкаларының өлешен 2021 елга 95% ка житкерү	2017-2021 еллар.	АСП башлыгы, ТР ЮМР Башкарма комитеты житәкчесе УСХиП ЮМР	-
27	Райпотребсоюз системасы кибетенә реконструкция үткәрү	2017-2020	Ютазы РПСы	-
28	Продукциянең ассортимент исемлеген арттырырга	2017-2018 еллар.	Ютазы РПСы, авыл эшмәкәрләре	-
29	Сәүдә жиһазларын яңарту	2017-2018 еллар.	Ютазы РПСы, авыл эшмәкәрләре	-
30	Алкогольле продукция сатучы барлык сәүдә нокталарында ЕГАИС урнаштыру	2016 ел.	Ютазы РПСы, авыл эшмәкәрләре	
31	Контейнер майданчыкларын төзекләндерү	2017 ел.	Акбаш авыл жирлеге башлыгы	
32	Су челтәрләрен ремонтлау	2017-2021	Акбаш авыл жирлеге башлыгы	
33	Акбаш авылы урамнарын вак таш белән каплау.	2017-2021	Акбаш авыл жирлеге башлыгы	
34	Гамәлдәге зират территориясендә иске яшь ағачларын һәм куакларын кисү	2017-2021	Акбаш авыл жирлеге башлыгы	

